БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

ӨЛЗИЙТ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН 2021 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Аудитын код: БНА-2021/130/СТА-ТШЗ

Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга бөгөөд Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат

Утас: 99007576 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn

Хэлтсийн дарга бөгөөд аудитын менежер: А.Цээням

Утас: 88089024 Цахим хаяг: tseenyama@audit.gov.mn

Аудитор: Б.Нарангэрэл

Утас: 99009293 Цахим хаяг: Narangerelb@audit.gov.mn

Цахим хуудас: www.audit.mn

Баянхонгор
2021 он

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт

Агуулга

1.Төрийн аудитын санал, дүгнэлт /Эх хувь/ 3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан 5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан 8
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 10
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 10
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан 12
3.Аудитын тайлан 13
3.1. Ерөнхий зүйл 13
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй 13
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт 14
3.4. Материаллаг байдал 14
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд 14
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт 15
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл 17
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 17
3.9. Аудитын илрүүлэлт 17
Залруулсан алдаа 17
Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил 17
Аудитын зөвлөмж 18
3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд 18
4. Менежментийн захидал 18
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт 20

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
64101 Баянхонгор аймаг,
Баянхонгор сум, Номгон баг
Утас, факс 7044 2584
E-mail; bayankhongor@audit.gov.mn

ӨЛЗИЙТ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН
ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА
М.ЗОРИГТ ТАНАА

2021.02.25 № 2/101

танай ____________ -ны № ______________ -т

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Өлзийт сумын Засаг даргын тамгын газрын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Өлзийт сумын Засаг даргын тамгын газрын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 11 зорилтын хүрээнд 23 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 100 хувийн гүйцэтгэлтэй байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА БӨГӨӨД ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР Б.МӨНХБАТ

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	**89,609,117.09**	**82,657,729.00**
АВЛАГА	1,063,284.09	1,000,000.00
Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1,063,284.09	1,000,000.00
БАРАА МАТЕРИАЛ	88,545,833.00	81,657,729.00
Түүхий эд материал	38,441,969.00	40,211,769.00
Тусгай зориулалттай материал	38,441,969.00	40,211,769.00
Хангамжийн материал	35,003,864.00	32,145,960.00
Бичиг хэргийн материал	1,283,375.00	2,127,375.00
Аж ахуйн материал	2,063,160.00	4,273,750.00
Барилгын засварын материал	596,580.00	596,580.00
Бусад хангамжийн материал	31,060,749.00	25,148,255.00
Мал амьтад	15,100,000.00	9,300,000.00
ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	**1,889,388,372.48**	**1,912,672,520.81**
ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,889,388,372.48	1,912,672,520.81
Биет хөрөнгө	1,876,804,780.42	1,814,504,520.81
Барилга, байгууламж, орон сууц	1,881,642,323.11	1,915,954,298.11
Хуримтлагдсан элэгдэл	-363,457,068.44	-429,214,836.55
Авто-тээврийн хэрэгсэл	158,151,800.00	167,851,800.00
Хуримтлагдсан элэгдэл	-77,227,171.13	-97,569,430.91
Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	230,387,028.00	244,576,828.00
Хуримтлагдсан элэгдэл	-48,383,932.71	-61,827,623.78
Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	111,577,697.13	119,297,697.13
Хуримтлагдсан элэгдэл	-24,275,695.54	-52,954,011.19
Дуусаагүй барилга, байгууламж	7,400,000.00	7,400,000.00
Ном	989,800.00	989,800.00
Биет бус хөрөнгө	12,583,592.06	98,168,000.00
Програм хангамж	1,834,000.00	1,434,000.00
Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,234,000.00	-984,000.00
Бусад биет бус хөрөнгө	15,129,840.00	101,029,840.00
Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,146,247.94	-3,311,840.00
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	**1,978,997,489.57**	**1,995,330,249.81**
ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	**1,978,997,489.57**	**1,995,330,249.81**
Засгийн газрын хувь оролцоо	1,978,997,489.57	1,995,330,249.81
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	783,673,589.00	783,673,589.00
Өмч: - төрийн	783,673,589.00	783,673,589.00
Хуримтлагдсан үр дүн	1,018,735,715.67	1,035,068,475.91
Өмнөх үеийн үр дүн	1,018,735,715.67	1,018,735,715.67
Тайлант үеийн үр дүн	00.00	16,332,760.24

Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	176,588,184.90	176,588,184.90
ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	**1,978,997,489.57**	**1,995,330,249.81**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**645,016,474.27**	**870,880,560.95**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**282,395,674.27**	**390,645,475.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	282,395,674.27	390,645,475.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	282,395,674.27	390,645,475.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	40,712,600.00	4,100,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	241,683,074.27	386,545,475.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**362,620,800.00**	**480,235,085.95**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	500,000.00	41,236,485.95
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	500,000.00	29,733,810.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	00.00	11,502,675.95
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	362,120,800.00	438,998,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	362,120,800.00	438,998,600.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**485,835,233.04**	**590,088,856.71**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**485,835,233.04**	**590,088,856.71**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	482,364,441.04	569,236,095.51
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	216,558,649.96	260,744,229.24
210101	Үндсэн цалин	204,408,649.96	255,071,029.24
210105	Гэрээт ажлын хөлс	12,150,000.00	5,673,200.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	27,366,350.95	32,265,232.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	18,856,743.21	22,299,520.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,207,814.32	2,419,830.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,722,219.05	1,935,418.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	416,326.22	434,264.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,163,248.16	5,176,200.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	47,995,777.00	46,939,976.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,907,207.00	3,811,406.00
210302	Түлш, халаалт	42,908,570.00	43,108,570.00
210303	Цэвэр, бохир ус	180,000.00	20,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	32,921,914.00	29,334,099.00
210401	Бичиг хэрэг	3,410,700.00	4,268,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	13,084,005.00	22,805,084.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,320,249.00	539,515.00

210404	Ном, хэвлэл	278,400.00	439,800.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	174,000.00	360,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	739,000.00	921,700.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	10,915,560.00	00.00
2105	**Нормативт зардал**	7,427,400.00	260,000.00
210502	Хоол, хүнс	370,000.00	00.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	7,057,400.00	260,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	2,257,000.00	3,025,000.00
210604	Урсгал засвар	2,257,000.00	3,025,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	7,442,000.00	3,909,450.00
210701	Гадаад албан томилолт	1,000,000.00	00.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,065,000.00	1,840,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	3,377,000.00	2,069,450.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	27,241,502.00	59,504,392.60
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	26,958,502.00	54,578,224.60
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	250,000.00	300,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	00.00	606,740.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	00.00	300,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	33,000.00	155,428.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	00.00	3,564,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	113,153,847.13	133,253,716.67
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,460,000.00	3,936,090.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	00.00	780,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	105,693,847.13	128,537,626.67
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	3,470,792.00	20,852,761.20
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	1,150,000.00	4,600,000.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	-1,135,602.00	00.00
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	1,135,602.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,150,000.00	4,600,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	2,320,792.00	16,252,761.20
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	807,672.00	10,144,873.85
213404	Хөрөнгийн	1,513,120.00	6,107,887.35
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**159,181,241.23**	**280,791,704.24**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	24,971,897.60	264,458,944.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	20,566,982.60	00.00
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	4,404,915.00	264,458,944.00
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-24,971,897.60	-264,458,944.00
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**134,209,343.63**	**16,332,760.24**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**404,469,002.00**	**484,335,085.95**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**40,712,600.00**	**4,100,000.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	40,712,600.00	4,100,000.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	40,712,600.00	4,100,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	40,712,600.00	4,100,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**363,756,402.00**	**480,235,085.95**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	500,000.00	41,236,485.95
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	500,000.00	29,733,810.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	00.00	11,502,675.95
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	362,120,800.00	438,998,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	362,120,800.00	438,998,600.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	1,135,602.00	00.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	1,135,602.00	00.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**404,469,002.00**	**471,325,285.95**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**404,469,002.00**	**471,325,285.95**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**399,862,608.00**	**450,472,524.75**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	216,922,300.00	260,637,382.15
210101	Үндсэн цалин	200,722,300.00	254,963,782.15
210105	Гэрээт ажлын хөлс	16,200,000.00	5,673,600.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	26,683,900.00	32,265,232.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	18,195,600.00	22,299,520.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,122,000.00	2,419,830.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,697,700.00	1,935,418.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	424,400.00	434,264.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,244,200.00	5,176,200.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	54,434,357.00	46,939,976.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,907,207.00	3,811,406.00
210302	Түлш, халаалт	49,347,150.00	43,108,570.00
210303	Цэвэр, бохир ус	180,000.00	20,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	23,353,649.00	30,135,799.00
210401	Бичиг хэрэг	3,246,500.00	5,042,000.00

210402	Тээвэр, шатахуун	14,323,200.00	22,804,984.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,350,249.00	539,515.00
210404	Ном, хэвлэл	523,200.00	439,800.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	210,500.00	360,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	700,000.00	949,500.00
2105	**Нормативт зардал**	7,057,400.00	260,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	7,057,400.00	260,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	20,946,800.00	4,832,000.00
210602	Тавилга	17,614,800.00	260,000.00
210604	Урсгал засвар	3,332,000.00	4,572,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	8,535,000.00	3,909,450.00
210701	Гадаад албан томилолт	1,000,000.00	00.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,035,000.00	1,840,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	4,500,000.00	2,069,450.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	38,926,202.00	57,419,505.60
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	38,843,702.00	52,493,337.60
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	00.00	300,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	00.00	606,740.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	27,000.00	300,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	55,500.00	155,428.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	00.00	3,564,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	3,003,000.00	14,073,180.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,903,000.00	13,095,680.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	100,000.00	977,500.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**4,606,394.00**	**20,852,761.20**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	2,285,602.00	4,600,000.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	1,135,602.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,150,000.00	4,600,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн өрөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	2,320,792.00	16,252,761.20
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	807,672.00	10,144,873.85
213404	Хөрөнгийн	1,513,120.00	6,107,887.35
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**00.00**	**13,009,800.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**00.00**	**13,009,800.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**00.00**	**13,009,800.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	00.00	13,009,800.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	00.00	13,009,800.00

6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**00.00**	**-13,009,800.00**
7	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**00.00**	**00.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	00.00	00.00
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	00.00	00.00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	00.00	00.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	771,855,589.00	95,527,357.09	150,008,585.03	1,017,391,531.12
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**771,855,589.00**	**95,527,357.09**	**150,008,585.03**	1,017,391,531.12
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	734,911,537.01	734,911,537.01
C08	**2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**783,673,589.00**	**176,588,184.90**	**1,018,735,715.67**	1,978,997,489.57
D01	**2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**783,673,589.00**	**176,588,184.90**	**1,018,735,715.67**	1,978,997,489.57
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**783,673,589.00**	**176,588,184.90**	**1,018,735,715.67**	1,978,997,489.57
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	16,332,760.24	16,332,760.24
D09	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**783,673,589.00**	**176,588,184.90**	**1,035,068,475.91**	1,995,330,249.81

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**				
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	442,998,600.00	432,953,726.15	10,044,873.85	97.7
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	442,998,600.00	432,953,726.15	10,044,873.85	97.7

210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	438,398,600.00	428,353,726.15	10,044,873.85	97.7
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	261,551,700.00	260,637,382.15	914,317.85	99.7
210101	Үндсэн цалин	255,878,100.00	254,963,782.15	914,317.85	99.6
210105	Гэрээт ажлын хөлс	5,673,600.00	5,673,600.00	0.00	100.0
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	32,762,400.00	32,265,232.00	497,168.00	98.5
210201	Тэтгэврийн даатгал	22,421,200.00	22,299,520.00	121,680.00	99.5
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,577,600.00	2,419,830.00	157,770.00	93.9
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,070,200.00	1,935,418.00	134,782.00	93.5
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	517,200.00	434,264.00	82,936.00	84.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,176,200.00	5,176,200.00	0.00	100.0
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	46,943,400.00	46,939,976.00	3,424.00	100.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,814,500.00	3,811,406.00	3,094.00	99.9
210302	Түлш, халаалт	43,108,900.00	43,108,570.00	330.00	100.0
210303	Цэвэр, бохир ус	20,000.00	20,000.00	0.00	100.0
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	30,609,600.00	30,135,799.00	473,801.00	98.5
210401	Бичиг хэрэг	5,042,000.00	5,042,000.00	0.00	100.0
210402	Тээвэр, шатахуун	22,866,500.00	22,804,984.00	61,516.00	99.7
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	827,100.00	539,515.00	287,585.00	65.2
210404	Ном, хэвлэл	564,000.00	439,800.00	124,200.00	78.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	360,000.00	360,000.00	0.00	100.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	950,000.00	949,500.00	500.00	99.9
2105	**Нормативт зардал**	300,000.00	260,000.00	40,000.00	86.7
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	300,000.00	260,000.00	40,000.00	86.7
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	15,497,000.00	15,401,900.00	95,100.00	99.4
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,140,000.00	4,049,900.00	90,100.00	97.8
210602	Тавилга	6,780,000.00	6,780,000.00	0.00	100.0
210604	Урсгал засвар	4,577,000.00	4,572,000.00	5,000.00	99.9
2107	**Томилолт, зочны зардал**	4,257,900.00	3,909,450.00	348,450.00	91.8
210702	Дотоод албан томилолт	2,137,800.00	1,840,000.00	297,800.00	86.1
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	2,120,100.00	2,069,450.00	50,650.00	97.6
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	30,570,600.00	24,730,807.00	5,839,793.00	80.9
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	25,526,600.00	19,804,639.00	5,721,961.00	77.6
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	300,000.00	300,000.00	0.00	100.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	680,000.00	606,740.00	73,260.00	89.2
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	300,000.00	300,000.00	0.00	100.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	200,000.00	155,428.00	44,572.00	77.7
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,564,000.00	3,564,000.00	0.00	100.0
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	15906000.00	14073180.00	1,832,820.00	88.5

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14,806,000.00	13,095,680.00	1,710,320.00	88.4
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,100,000.00	977,500.00	122,500.00	88.9
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	4600000.00	4600000.00	0.00	100.0
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	4,600,000.00	4,600,000.00	0.00	100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,600,000.00	4,600,000.00	0.00	100.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	442,998,600.00	432,953,726.15	10,044,873.85	97.7
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	438,998,600.00	428,853,726.15	10,144,873.85	97.7
132001	Орон нутгийн төсвөөс	438,998,600.00	428,853,726.15	10,144,873.85	97.7
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	4,000,000.00	4,100,000.00	-100,000.00	102.5
1E+06	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,000,000.00	4,100,000.00	-100,000.00	102.5
62	**АЖИЛЛАГСДЫН ТОО**	26	26		
620001	Удирдах ажилтан	9	9		
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	12	12		
620003	Үйлчлэх ажилтан	5	5		
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**26**	**26**		
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	9	9		
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	4	4		
650010	Гэрээт ажилтан	5	5		
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	8	8		

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**		**41,236,485.95**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**		**41,236,485.95**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**		**41,236,485.95**
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**		**35,128,598.35**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		**35,128,598.35**
213	**Урсгал шилжүүлэг**		6,107,887.35
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	0.00	41,236,485.95
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**		41,236,485.95
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		41,236,485.95

3.Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Өлзийт сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг Өлзийт сумын Засаг даргын Тамгын газрын дарга М.Зоригт танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээдэд төсвийн хөрөнгийн бүрдүүлэлт, зарцуулалтад тавих хяналтыг сайжруулах, үр ашигтай зарцуулах талаар өгсөн зөвлөмжүүдийг менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 02 дугаар сарын 23-аас 2021 оны 02 дугаар сарын 25–ны хооронд Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Б.Нарангэрэл хариуцаж хэрэгжүүлэв.

Өлзийт сумын Засаг даргын Тамгын газар нь 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд аудит хийх хүсэлтийг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2020 оны 10 дугээр сарын 29-ны өдрийн 123 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Өлзийт сумын Засаг даргын Тамгын газрын үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх, эдийн засаг нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэлийн зорилтыг хангах.
- Тамгын газрын бүтэц зохион байгуулалтыг боловсронгуй болгох, удирдлагын манлайллыг дээшлүүлэх, төр засаг, нийслэл, орон нутгийн удирдлагын тогтоол, шийдвэрийн биелэлтийг зохион байгуулах, хэрэгжүүлэх, хяналт тавих.
- Нутгийн захиргааны байгууллагын чиг үүргийн дагуу иргэдэд төр, нийгмийн үйлчилгээг үзүүлэх, сумын хэмжээнд төрийн удирдлагыг хэрэгжүүлэх.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд өөрчлөлт гараагүй байна. Дараах хууль тогтоомжийг мөрдөж байна.

- Төрийн аудитын тухай хууль
- Төсвийн тухай хууль
- Монгол Улсын Засаг, захиргаа нутаг дэвсгэрийн нэгж түүний удирдлагын тухай хууль
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль
- Шилэн дансны тухай хууль
- Монгол Улсын 2020 оны Төсвийн тухай хууль
- Татварын багц хуулиуд
- Нийгмийн даатгалын тухай хууль
- Монгол Улсын Засаг, захиргаа нутаг дэвсгэрийн нэгж түүний удирдлагын тухай хууль

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Өлзийт сумын Засаг даргын Тамгын газрын санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Баянхонгор аймгийн Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба 2020 онд харьяа орон нутаг дахь Өлзийт сумын Засаг даргын Тамгын газрын санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгээгүй байна.

Тус байгууллагын дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд "Дунд" гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн үе шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

3.4. Материаллаг байдал

Аудитыг төлөвлөх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 1320, АОУС 320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, эрсдэлийн түвшинийг "Дунд" гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинийг 2020 оны 3 дугаар улирлын үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 630097.8 мянган төгрөгөөс 2 хувиар буюу 12601.9 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцсоныг гүйцэтгэлийн үе шатанд 2020 оны жилийн эцсийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 854547.8 мянган төгрөгөөс 2 хувиар буюу 17091,0 мянган төгрөгөөр тооцов.

3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд

Өлзийт сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн 1995330.2 мянган төгрөг байгаа нь өмнөх оноос 16332.8 мянган төгрөгөөр буюу 0.8 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	89,609.1	82,657.7	(6,951.4)
Мөнгөн хөрөнгө	-	-	-
Авлага	1,063.3	1,000.0	(63.3)
Урьдчилгаа	-	-	-
Бараа материал	88,545.8	81,657.7	(6,888.1)
ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,889,388.4	1,912,672.5	23,284.1
Үндсэн хөрөнгө	2,407,112.5	2,558,534.3	151,421.8
Хуримтлагдсан элэгдэл	(517,724.1)	(645,861.7)	(128,137.6)
Нийт хөрөнгө	1,978,997.5	1,995,330.2	16,332.8
Өр төлбөр	-	-	-
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	1,978,997.5	1,995,330.2	16,332.8
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	1,978,997.5	1,995,330.2	16,332.8

Эх сурвалж: Тус байгууллагын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан

Өмнөх онд дансны авлага 1063.3 байсан ба харин тайлант онд 1000,0 мянган төгрөгийг авлагаар тусгасан байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 81657.7 мянган төгрөг болж 6888.1 мянган төгрөгөөр буурсан нь байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 2558534,3 мянган төгрөг болж 151421,8 мянган төгрөгөөр өссөн нь төсвийн хөрөнгөөр 13009,8 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдан авч, ОНХС-ийн хөрөнгөөр 85900,0 мянган төгрөгийн сумын ерөнхий төлөвлөгөөний зураг төсөл,

23762,3 мянган төгрөгийн өртөгтэй цахилгаан эрчим хүчний шугам, 4750,0 мянган төгрөгийн өртөгтэй тавилга, эд хогшлыг орлого авч, улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 9999.7 мянган төгрөгийн өртөг бүхий 04 шугам, мөн хортон мэрэгч, үлийн цагаан оготно устгах зорилгоор 14400,0 мянган төгрөгийн өртөг бүхий бага оврын трактор зэргийг авсантай холбоотой байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 1995330,2 мянган төгрөг болж 16332,8 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүн 16332,8 мянган төгрөгийн өөрчлөлтөөс шалтгаалжээ.

Тус байгууллагын санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого 870880.6 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 225864,1 мянган төгрөгөөр буюу 35 хувиар өссөн байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан нь нэмэлт санхүүжилтийн орлого байна. Тусламж санхүүжилтийн орлого өмнөх оноос 117614,2 мянган төгрөгөөр өссөн нь нэмэлт санхүүжилтийн орлого 40736,5 мянга, орон нутгийн төсвөөс санхүүжих орлого 76887,8 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэнтэй тус тус холбоотой байна.

Нийт зардал 590088,9 мянган төгрөг байгаа нь өмнөх оноос 104253,6 мянган төгрөгөөр буюу 21,5 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан зардлууд нь цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил, НДШ, бусдаар гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээний зардал, бараа үйлчилгээний бусад зардал нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 422738,1 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 422738,1 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 20260,5 мянган төгрөгөөр бууруулж 442998,6 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 5 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 381360,1 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 380361,1 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвийн санхүүжилтээр 1000.0 мянган төгрөгийг төсөвт байгууллагын өөрийн орлогоос санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 380360,1 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, төсөвт байгууллагын өөрийн орлогоор 660,0 мянга, нийт 381020,1 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 377456,0 мянган төгрөгийг зарцуулж 3904,1 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 377456,0 мянган төгрөг буюу 99,0 хувьтай байгаа нь хангамж бараа материалын зардлыг 1532,5 мянга, эд хогшил, урсгал засварын зардлыг 318,0 мянга, бусдаар гүйцэтгүүлсэн бараа ажил үйлчилгээний зардлыг 214,6 мянга, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг 1448,1 мянган төгрөгөөр тус тус хэмнэсэнтэй холбоотой байна.

Нийт төсвийн зардлын гүйцэтгэлийг дутуу зарцуулсан нь 70106 хөтөлбөрийн 80101 арга хэмжээ 875,8 мянга, 81701 арга хэмжээ 5387,6 мянга, 81102 арга хэмжээ 692,3 мянга, 82212 арга хэмжээ 12,5 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу зарцуулагдсантай холбоотой байна.

Хүснэгт3: Төсвийн гүйцэтгэл хөтөлбөр, арга хэмжээгээр

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	442,998,600.00	432,953,726.15	10,044,873.85	97.6
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	442,998,600.00	432,953,726.15	10,044,873.85	97.6
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	442,998,600.00	432,953,726.15	10,044,873.85	97.6
ХӨТӨЛБӨР 70106-ОН-ын гүйцэтгэх засаглалын удирдлага					
АРГА ХЭМЖЭЭ 80101-Үндсэн үйл ажиллагааны зардал					
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	325,837,900.00	324,962,100.00	875,800.00	100
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	198,849,500.00	197,935,186.02	914,313.98	100
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	24,923,500.00	24,426,332.00	497,168.00	98
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	46,643,400.00	46,639,976.00	3,424.00	100
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	24,096,500.00	23,622,699.00	473,801.00	98
2105	Нормативт зардал	300000	260000	40,000.00	87
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	15,197,000.00	15,101,900.00	95,100.00	99
2107	Томилолт, зочны зардал	5,233,700.00	3,909,450.00	1,324,250.00	75
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,688,300.00	6,248,557.00	439,743.00	93
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,906,000.0	2,765,500.0	1,140,500.00	71
АРГА ХЭМЖЭЭ 80106-Баг, хорооны ҮАЗардал					
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	78,254,200.00	78,254,200.00	0.00	100
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	62,702,200.00	62,702,196.13	3.87	100
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	7,838,900.00	7,838,900.00	0.00	100
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	300,000.00	300,000.00	0.00	100
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	6,513,100.00	6,513,100.00	0.00	100
2132	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	600000	600000	0.00	100
АРГА ХЭМЖЭЭ 80802-Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж,					
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,000,000.00	4,000,000.00	0.00	100
2132	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,000,000.00	4,000,000.00	0.00	100
АРГА ХЭМЖЭЭ 81102-Орон нутгийн нөөц хөрөнгө					
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	12,000,000.00	11,307,680.00	692,320.00	94
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12,000,000.00	11,307,680.00	692,320.00	94
АРГА ХЭМЖЭЭ 81701-Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх					
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	17,882,300.00	12,494,750.00	5,387,550.00	70
2108	Бусад нийтлэг АҮТХураамж	17,882,300.00	12,494,750.00	5,387,550.00	70
АРГА ХЭМЖЭЭ 82212-Хур хог хаягдал, орчны бохирдол					
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	6,000,000.00	5,987,500.00	12,500.00	100
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,000,000.00	5,987,500.00	12,500.00	100

Эх сурвалж: Байгууллагын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд нэмэлт санхүүжилтийн дансаар оготно устгалын зардлаас 10080 мянга, уур уурхайн нөхөн сэргээлтийн барьцаанаас 4600,0 мянга, хамтарсан багийн санхүүжилтээс 1000,0 мянга, мал тооллогоос 579,2 мянга, аймгийн Засаг даргын захирамжаар 2 ажилтанд орон сууцны дэмжлэг 10000,0 мянга, бусад орлого 14977,3 мянган төгрөгийн орлого орсныг гүйцэтгэлээр 35128,6 мянган төгрөгийн зарцуулж, 6107,9 мянган төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

3.7. ШИЛЭН ДАНСНЫ МЭДЭЭЛЭЛ

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Хүснэгт3: Шилэн дансны мэдээлэл

дд	Хугацаа	Төрөл	Удаа	Хугацаандаа байршуулсан	Хугацаа хоцроож байршуулсан	Хугацаа нь болоогүй мэдээлэл	Байршуулаагүй мэдээлэл
1	Бүтэн жил	11	11	9		2	
2	Хагас жил	4	4	4			
3	Улирал бүр	1	4	4			
4	Сар бүр	3	36	36			
5	Тухай бүр	8	96	95	1		
	Нийт	27	151	148	1	2	0

Эх сурвалж: Шилэн дансны цахим хуудас

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 148, хугацаа болоогүй 2 мэдээлэл, тухай бүр оруулах мэдээллээс тухайн жилийн төсөвт орсон нэмэлт өөрчлөлтийн 1 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 3400,0 мянган төгрөгийн зөрчил илрүүлж, 500,0 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн актыг биелүүлж, 2900,0 мянган төгрөгийн мянган төгрөгийн 1 зөвлөмжийн хэрэгжилт 100 хувьтай байна. Зөвлөмжийн биелэлтийг Өлзийт сумын ЗДТГ-ын 2020 оны 05 дугаар сарын 19-ны өдрийн №79 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

Хүснэгт 3 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт

/мянган.төг/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	1	500,0	1	500,0			
Албан шаардлага							
Зөвлөмж	1	2900,0	1	2900,0			
Нийт дүн	**2**	**3400,0**	**2**	**3400,0**			

3.9. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 63901.2 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 46212.2 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах албан шаардлага 2, 17689.0 мянган төгрөгийн зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өглөө.

Залруулсан алдаа

Байхгүй.

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил

Аудитаар 63901.2 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа, зөрчил илэрч 46212.2 мянган төгрөгийн 2 зөрчилд албан шаардлага хүргүүлэв. Үүнд:

1. 1. Тайлант хугацааны зочид төлөөлөгч хүлээн авах зардлаас 2069.5 мянган төгрөгийг УИХ-ын гишүүд, яам болон бусад байгууллагын ажилтнуудын хоол, бэлэг дурсгалын зүйлд зарцуулж, өмнөх аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 "Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Сангийн сайдын 2014 оны 03 дугаар сарын 14-ны өдрийн 55 тоот тушаалаар батлагдсан "Төсвийн зарлагын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар" -ын "210703-Гадны зочид төлөөлөгч, тухайлбал Монгол улсын гадаад улсаас ирэх албан төлөөлөгч, гадаад улсад суугаа дипломат төлөөлөгчийн газруудад Монгол Улсын болон бусад орны төлөөлөгч айлчлахтай холбоотойгоор гарах зочид буудал, хоол, унаа, бэлэг дурсгалын эд зүйлс олгох

зардлыг энэ ангилалд тусгана" гэсэн заалтуудтай тус тус нийцэхгүй, санхүүгийн тайлагналын "Үнэн зөв байдал" батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Цаашид зардлыг эдийн засгийн ангиллын дагуу зарцуулж, төсвийг зориулалт бусаар зарцуулдаг явдлыг таслан зогсоож, өмнөх алдаа зөрчлийг дахин давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэхээр шийдвэрлэв.

2. Тайлант онд Сум дундын ойн ангиас ирсэн 16725.5 мянган төгрөгийн өвс тэжээлийг 2020 оны 12 дугаар сард орлогоор бүртгэж, мөнгийг шилжүүлсэн байна. Харин Баянхонгор аймгийн Сум дундын Ойн ангийн нягтлан бодогчийн ирүүлсэн тус байгууллагад олгосон өвс тэжээлийн тооцоогоор 2020 онд нийт 64804.7 мянган төгрөгийн өвс тэжээл нийлүүлж 44142.7 мянган төгрөгийн авлагатай гарсан байхад тооцоо нийлээгүй, данс бүртгэлд тусгаагүй байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4.2, 20.2.6 дахь заалтуудтай тус тус нийцэхгүй, санхүүгийн тайлагналын "Оршин байх","Эрх ба үүрэг" батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Сум дундын ойн ангиас олгосон өвс тэжээлийг данс бүртгэлд бүрэн тусгаж, тооцоог хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулан зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлэхээр шийдвэрлэв.

Аудитын зөвлөмж

Аудитаар илэрсэн 17689.0 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчилд 2 зөвлөмж өгч, менежментийн захидалд тусгав.

3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд

Дараагийн аудитаар байгууллагын бараа материалын тайлангийн шатахууны тайланг нь тусад нь авч үзэх.

Тус байгууллагын 2020 оны 12 дугаар сарын шатахууны тайланг түүвэрлэн үзэхэд жолоочийн тооцооны хуудаст спидометрийн заалт бичигдээгүй, зарцуулах норм бичигдээгүй зэрэг зөрчил илэрсэн учир Сангийн сайдын батлагдсан маягтын дагуу үнэн зөв, бүрэн хөтөлсөн эсэхийг шалгаж үзэх.

4. Менежментийн захидал

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

1. ***Тайлант хугацаанд хэрэгжүүлэх ерөнхий чиглэл***

1.1. *Илрүүлэлт:* Тус Байгууллагын 2020 оны 12-р сарын шатахууны тайланг түүвэрлэн шалгахад 596.4 мянган төгрөгийн шатахууны зарцуулалтыг жолоочийн тооцооны хуудас дээр спидометрийн заалт бичигдээгүй, зарцуулах норм бичээгүй байгаа зэрэг нь шатахууны тайланг үнэн зөв гаргасныг нотлох боломжгүй байгаа бөгөөд энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.5. "Анхан шатны баримтад түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн буюу шалгасан ажилтан гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарснаар уг баримт хүчин төгөлдөр болно. Цахим хэлбэрээр бүрдүүлсэн анхан шатны баримт нь цахим гарын үсгээр баталгаажсан байна", 13.7."Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно" эсэн заалтыг зөрчсөн байна.

1.2. *Эрсдэл:* Холбогдох хууль, тогтоомж, заавар журам, стандартыг мөрдөөгүйгээс санхүүгийн тайлан буруу илэрхийлэгдэх, хөрөнгө шамшигдах

1.3. *Өгсөн зөвлөмж:* Цаашид Сангийн сайдын 2017 оны 12 дугаар сарын 05-ны өдрийн 347 тоот тушаалаар батлагдсан зааврын дагуу жолоочийн тооцооны хуудсыг тухай бүрд нь бодож, дотоод хяналтыг сайжруулж ажиллах.

1.4. <u>Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:</u>Зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллана.

2. Балансын данстай холбоотой асуудал

<u>2.1. Илрүүлэлт:</u> Тооллогоор нийт 2489326,4 мянган төгрөгийн хөрөнгө тоологдсон ба байгууллагын тооллогын бүртгэлтэй тулган баталгаажуулахад 9300,0 мянган төгрөгийн мал амьтад, 7400.0 мянган төгрөгийн дуусаагүй барилга, 989,0 мянган төгрөгийн номын фонд зэргийг тооллогын бүртгэлд орхигдуулж, тооллогын дүнг баталсан байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.2.1-д “Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллогыг ... жилийн санхүүгийн тайлан гаргахын өмнө заавал хийнэ”, 20 дугаар зүйлийн 20.2.6-т “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах”, 5 дугаар зүйлийн 5.1.4 “үнэн зөв байх” 5.1.5 “хэмжигдэхүйц байх” гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй байна.

<u>2.2. Эрсдэл</u>: Холбогдох хууль, тогтоомж, заавар журам, стандартыг мөрдөөгүйгээс хөрөнгө дутагдах.

<u>2.3. Өгсөн зөвлөмж:</u> Байгууллагын жилийн эцсийн тооллого, тооцоог үнэн бодитой, чанартай гүйцэтгэх, байгууллагын өмч хамгаалах зөвлөлийн хариуцлагыг дээшлүүлж ажиллах.

<u>2.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:</u> Зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллана.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2021 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ:

Бэлтгэсэн:
АУДИТОР Б.НАРАНГЭРЭЛ 2021.02.25

Анхан шатанд хянасан:
ХЭЛТСИЙН ДАРГА БӨГӨӨД АУДИТЫН МЕНЕЖЕР А.ЦЭЭНЯМ 2021.02.25

Хоёр дахь шатанд хянасан:
ДАРГА БӨГӨӨД ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.МӨНХБАТ 2021.02.25

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ЗӨРЧИЛГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо	Аудитын нэр:	Өлзийт сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит	Аудитын код:
2020			БНА-2021/130/СТА-ТШЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:		Өлзийт сумын Засаг даргын Тамгын газар	Мянган төгрөг

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
				Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	Тайлант хугацааны зочид төлөөлөгч хүлээн авах зардлаас 2069.5 мянган төгрөгийг УИХ-ын гишүүд, яам болон бусад байгууллагын ажилтнуудын хоол, бэлэг дурсгалын зүйлд зарцуулж, өмнөх аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй байна.	2069.5	Албан шаардлага хүргүүлэх	Дарга, нягтлан бодогч	М.Зоригт, Ч.Батдорж
2	Тайлант онд Сум дундын ойн ангиас 64804.7 мянган төгрөгийн өвс тэжээл нийлүүлж 44142.7 мянган төгрөгийн авлагатай гарсан байхад тооцоо нийлээгүй, данс бүртгэлд тусгаагүй байна	44142.7	Албан шаардлага хүргүүлэх	Дарга, нягтлан бодогч	М.Зоригт, Ч.Батдорж
3	Тус Байгууллагын 2020 оны 12-р сарын шатахууны тайланг түүвэрлэн шалгахад 596.4 мянган төгрөгийн шатахууны зарцуулалтыг жолоочийн тооцооны хуудас дээр спидометрийн заалт бичигдээгүй, зарцуулах норм бичээгүй байгаа зэрэг нь шатахууны тайланг үнэн зөв гаргасныг нотлох боломжгүй байна.	0	Зөвлөмж өгөх	Дарга, нягтлан бодогч	М.Зоригт, Ч.Батдорж
4	Тооллогоор нийт 2489326,4 мянган төгрөгийн хөрөнгө тоологдсон ба байгууллагын тооллогын бүртгэлтэй тулган баталгаажуулахад 9300,0 мянган төгрөгийн мал амьтад, 7400.0 мянган төгрөгийн дуусаагүй барилга, 989,0 мянган төгрөгийн номын фонд зэргийг тооллогын бүртгэлд орхигдуулж, тооллогын дүнг баталсан байна.	17689.0	Зөвлөмж өгөх	Дарга, нягтлан бодогч	М.Зоригт, Ч.Батдорж
	ДҮН	**63901.2**			